



**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО  
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ  
БІЗНЕСОМ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА  
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Декан

\_\_\_\_\_ доц. А. В. Стасишин  
(підпис)  
“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Методологія наукових досліджень в публічному управлінні  
та адмініструванні**

галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

спеціалізація «Публічне адміністрування та управління бізнесом»

освітній ступінь: магістр

форма навчання: денна

**ЛЬВІВ 2023**

Програма навчальної дисципліни **«Методологія наукових досліджень в публічному управлінні та адмініструванні»**

для студентів за галуззю знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»**

спеціалізації **«Публічне адміністрування та управління бізнесом»**

---

освітнього ступеня магістр денної форми навчання

“28” серпня 2023 року, 9 с.

**Розробник:** Васьківська К.В., професор кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом, д.е.н., професор  
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

**Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом**

Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ Комарницька Г. О.  
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу**  
Протокол № 1 від 31.08. 2023 р.

© Васьківська К.В., 2023 рік  
© ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік

# ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

## Предмет навчальної дисципліни

Загальні закономірності пошуку і розв'язання проблем економіки та управління на засадах наукової методології, сучасних можливостей наукових досліджень.

## Мета навчальної дисципліни

Надання необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, курсових робіт, кваліфікаційної роботи.

## Основні завдання

Ознайомити з сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з методикою наукових досліджень; сформувати цілісне уявлення про науково-дослідницький процес; освоїти навички формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження; вдосконалити вміння у галузі наукових досліджень, у здійсненні пошуку, у доборі й опрацюванні наукової інформації, у точному формулюванні мети, завдань і висновків дослідження.

## Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів

Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Управління проектами і консалтинг», «Регіональне управління та територіальне планування», «Стилістика і редагування службових документів».

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

### **Загальні компетентності:**

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

**Фахові компетентності:**

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативноправових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК14. Здатність оцінювати конкретну управлінську ситуацію, використовуючи відповідні інструменти аналізу: галузевий аналіз, аналіз ринку, PEST-аналіз, матричний аналіз, SWOT-аналіз тощо із економічним обґрунтуванням та розробкою шляхів покращення ситуацій.

**Програмні результати навчання**

**знати:**

ПРН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

**уміти:**

ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та

використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН15. Уміти застосовувати інструментарій для оцінювання тенденцій та можливостей концепції розвитку партнерських взаємовідносин держави, громади, освіти та бізнесу.

**Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:**

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
<b>1. Репродуктивний</b>	Вміння відтворювати знання, передбачені даною навчальною програмою
<b>2. Алгоритмічний</b>	Вміння використовувати знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
<b>3. Творчий</b>	Здійснювати евристичний пошук і використовувати набуті знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на **3** кредити.

**Форма контролю** – залік.

## ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### «Методологія наукових досліджень в публічному управлінні та адмініструванні»

Характеристика навчальної дисципліни						
<b>Шифр та найменування галузі знань:</b> 28 «Публічне управління та адміністрування»			<b>Цикл дисциплін за навчальним планом:</b> нормативна дисципліна			
<b>Код та назва спеціальності:</b> 281 «Публічне управління та адміністрування»			<b>Освітній ступінь:</b> <u>магістр</u>			
<b>Курс:</b> I <b>Семестр:</b> I			<b>Методи навчання:</b> лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, захист реферативних робіт, складання схем, таблиць, презентацій, розв'язування ситуаційних завдань, проведення тренінгів тощо.			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
3	90	32	16	16	58	18
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт	Вид контролю	
2		11			Залік	

## РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<b>Тема 1.</b>	Наука як сфера суспільної діяльності.
<b>Тема 2.</b>	Суть та структура наукового знання. Понятійно-термінологічний апарат науки.
<b>Тема 3.</b>	Теоретичні засади методологічної логіки наукових досліджень.
<b>Тема 4.</b>	Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.
<b>Тема 5.</b>	Планування і організація дослідницького процесу.
<b>Тема 6.</b>	Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
<b>Тема 7.</b>	Узагальнення результатів досліджень.
<b>Тема 8.</b>	Оформлення наукової продукції (результатів досліджень).
<b>Тема 9.</b>	Організація наукової діяльності в Україні.
<b>Тема 10.</b>	Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність.
<b>Тема 11.</b>	Особливості наукового дослідження публічного сектору та економіки.

## РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### Тема 1. Наука як сфера суспільної діяльності.

Об'єкт, предмет та завдання курсу «Методологія наукових досліджень в публічному управлінні та адмініструванні».

Поняття про науку. Значення науки для розвитку та організації суспільства.

Визначення поняття «наука». Виникнення і розвиток наукового знання. Основні функції науки. Фундаментальні науки та їх значення. Прикладні науки.

Структура і класифікація науки. Суть та особливості формування і розвитку природничих, гуманітарних та суспільних наук.

### Тема 2. Суть та структура наукового знання. Понятійно-термінологічний апарат науки.

Суть та структура наукового знання. Поняття теоретичного знання, передумови його виникнення, чинники розвитку. Значення теорії для розвитку науки та організації суспільства.

Емпіричний рівень пізнання, його характерні риси та відмінності від теоретичного. Структура емпіричного знання, його взаємозв'язок з теорією і практикою.

Поняття суб'єкту, об'єкту і предмету наукового пізнання, їх особливості. Класифікація і характеристика об'єктів наукового пізнання, їх зв'язок із суб'єктом. Предмет наукового пізнання як певні боки, властивості об'єкту.

Понятійно-термінологічний апарат науки. Суть наукового терміну, категорії, концепції, парадигми, закону, закономірності. Поняття гіпотези та наукового припущення.

### Тема 3. Теоретичні засади методологічної логіки наукових досліджень.

Поняття методології науки. Різниця між методологією, методикою та методами досліджень.

Рівні методології науки: їх сутність, значення та характерні особливості.

Поняття методу наукового дослідження. Загальнонаукові і емпіричні методи, їх класифікація, особливості використання та інтерпретації результатів.

Основні методи: порівняльний, історичний, системний підхід, структурний аналіз, статистичні, логічні, моделювання, “мозкової атаки”, експертних оцінок тощо.

Зв'язок методу і методики дослідження.

#### **Тема 4. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.**

Поняття науково-дослідного процесу та особливостей його перебігу й організації. Стадії наукового дослідження. Вивчення основних чинників розвитку наукової діяльності, закономірностей і принципів її організації.

Особливості організації та планування одноосібної та колективної наукової діяльності. Творча активність при проведенні наукових досліджень.

Особливості організації наукової роботи на різних етапах: аналізу літературних джерел, вибору та осмислення об'єкту і предмету дослідження, отримання нових результатів, збору і узагальнення наукової інформації, підготовки висновків і рекомендацій.

Складання плану і графіку наукової роботи. Дотримання раціонального режиму робочого дня.

#### **Тема 5. Планування і організація дослідницького процесу.**

Суть і структура дослідного процесу.

Формування теоретичних уявлень про характер досліджень і рівень вивченості теми на основі літературного огляду.

Аналіз існуючих вихідних даних наукового дослідження та можливостей їх застосування. Особливості використання загальнонаукових і спеціальних методів наукового дослідження та інтерпретації вихідної інформації. Складання конкретної методики наукового дослідження як системи загальних і спеціальних методів.

Аналіз результатів застосування методики і підготовки висновків з проведеного наукового дослідження. Розробка рекомендацій щодо досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань.

#### **Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.**

Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Національна система науково-технічної інформації. Види, джерела інформації та режим доступу до неї. Економічна інформація в документах.

#### **Тема 7. Узагальнення результатів досліджень.**

Аналіз і узагальнення даних дослідження. Визначення репрезентативності висновків. Співставлення результатів дослідження із теорією. Аналіз розходжень. Уточнення теоретичних моделей, досліджень та висновків. Проведення додаткових експериментів. Реалізація результатів виконаного дослідження.

#### **Тема 8. Оформлення наукової продукції (результатів досліджень).**

Жанри творів наукового характеру: стаття, відгук, рецензія, анотація, доповідь.

Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготовка тез доповідей та виступу на науково-практичних конференціях. Основні вимоги до підготовки і написання наукових статей, рефератів, курсових і дипломних робіт.

#### **Тема 9. Організація наукової діяльності в Україні.**

Законодавство України про наукову діяльність, вищу освіту, підготовку та атестацію наукових кадрів.

Інституціональна побудова науки. Академії наук. Історія та розвиток Національної академії наук України. Основні типи науково-дослідних установ. Побудова НАН України. Наукові школи.

Інтеграція науки у світовому науково-технологічному просторі. Міжнародне співробітництво вчених. Фонди сприяння розвитку науки і техніки, наукові гранти, міжнародні науково-дослідницькі програми, стажування за кордоном.

Система вищої освіти в Україні. Науково-педагогічна діяльність. Наукові ступені, вчені звання в Україні та за кордоном: сутність, значення, порядок присудження.

#### **Тема 10. Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність.**

Організація наукової роботи студентів магістратури.

Вибір теми дослідження. Складання плану дослідження. Аналіз літератури з обраної тематики. Проведення дослідження. Аналіз результатів і підготовка висновків з проведеного наукового дослідження. Розробка рекомендацій щодо досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень. Критерії ефективності наукових досліджень. Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготовка тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях. Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії.

#### **Тема 11. Особливості наукового дослідження публічного сектору та економіки**

Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльній природи. Методологія державного управління: специфіка структурного бачення. Системно-синергетичний генезис методології державного управління. Системна модель науки та її можливості у підвищенні ефективності науково-дослідної діяльності. Напрями вдосконалення організації досліджень з державного управління. Проблеми тематичної політики в галузі науки “Публічне управління та адміністрування”

### **РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

#### *Основна література*

1. Антиплагіат: онлайн перевірка унікальності тексту. URL: <https://www.etxt.ru/antiplagiat>.
2. Антиплагіат. URL: <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/servisy/antyplahiat>
3. Антошкіна, Л. І., Стеченко Д. М. Методологія економічних досліджень. Підруч. К. : Знання, 2015. 311 с.
4. Бірта, Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Г. О. Бірта,. К. : ЦУЛ, 2014. 142 с.
5. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
6. Оспіщев, В. І., Кривошей В. В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч.посіб. К.: Знання, 2013. 255 с.
8. Палеха Ю. І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб.: Видавництво Ліра-К, 2013.336 с.
9. Партико, З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації : навч. посіб. Запоріжжя : КПУ, 2015. 235 с.
10. Професійна етика вищої освіти.: навч. посіб. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.
11. Пушкар, М. С. Основи наукових досліджень.: конспект лекцій. Тернопіль: Карт-бланш, 2013. 116 с.
12. Рассоха, І. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Харків: ХНАМГ, 2011. 76 с.
13. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях. : підруч. За заг. ред. М. П. Бутка. К.: ЦУЛ, 2014. 218 с.

#### *Додаткова література*

14. Основи наукових досліджень у прикладних задачах. : навч. посіб.для студентів ВНЗ. Нац. ун-т харч. технологій. К. : Сталь, 2016. 272 с
15. Сукач, М. К. Основи наукових досліджень. навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : Леся, 2014. 211 с.
16. Тушева, В. В. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. для використання в навч. закл. Харків : Федорко, 2014. 407 с.
17. Чмиленко, Ф.О. Методологія та організація наукових досліджень. Посібник до вивчення дисципліни. Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.



### ***Ресурси мережі Інтернет***

18. Науково-освітній портал. URL: <http://eur.ru/>

19. Сайт Державного Комітету Статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

20. Методологія та методи наукового дослідження. URL: <http://www.refine.org.ua/pageid-4859-1.html>